

עבודת השם

כרלת "תולדות"

של שם בן נח ובישיבה של עבר בנו. ועשו היה הולך בדרכים רעות והיה צייד שאומנתו הייתה לי לך ל שדה ולצוד חיות ועופות. והיה רמאי שידע להטעות את הבריות, והיה מוכשר למשוך לצדו אנשים בדיבור פיו, כתחבולה שהיה עושה נמרוד ואילו לפני יצחק התראה כחסיד, וכל פעם היה בא לפניו ושאלה בפיו, כיצד מעשרים את המלח ואת התבן וכיו"ב, והיה אביו סבור שהוא יושב ולומד כל היום והוא יהודי כשר, כפי שרגילים הנערים בני הדור הרע הזה להטעות אבותיהם לומר אני לומד, את כותב, ובאמת אינו מגיע כלל לישיבה, והיה מחניף ליצחק, וכשנודמנה לידו התייכת בשר שמן או יין טוב היה מביאם לאביו, וכל יום היה נותן לו מתנות כדי להטעותו. וכך החזיקו יצחק כבן כשר ואהבו, כי אמר בני מדקדק במצות. (מעס לועז)

"וַיֵּזֶד יַעֲקֹב, נְזִיד; וַיְבֵא עֶשָׂו מִן־הַשְּׂדֵה, וְהוּא עֵיפִי." (תולדות כה"כט) ביום ההוא הלך עשו השדה לצוד ציד וירא את נמרוד ואת גבוריו מרחוק. והיה כראותו כי התקבצו אל נמרוד חיות ועופות הרבה מאוד, כי משכה אותם אליו תבנית כל חיה ועוף המצויים על בגדיו, ויקנא בו עשו ויחמוד את הבגדים. ויארב עשו לנמרוד וירא כי הלכו גבוריו היערה לצוד ציד ולא נשארו עמו בלתי אם שני אנשים. ויתגנב עשו לבוא אל נמרוד ויפול עליו פתאום ויכהו בחרבו ויכרות את ראשו מעליו. וירוצו אליו שני האנשים ויאבק עשו עמהם ויתקפם ויכס וימתם.

וייקח עשו את בגדי נמרוד החמודות ויכון ללכת וישא את עינו וירא והנה גבורי נמרוד רצים לקראתו כי שמעו את קול הצעקה וירוצו לדעת מה זה ועל מה זה. ויחרד עשו ויבהל וינס לביתו ויחביא את הבגדים. והמלחמה אשר נלחם עשו עם נמרוד ועם שני גבוריו הרגיעה אותו עד מאוד ותחלשהו ויאמר בלבו אין זאת כי הולך אנכי למות! ויהי כי צר לו מאד וייגש אל יעקב וירא והנה פניו חמרו מבכי ויתמה אליו מאד ויאמר מה לך, כי בכית, ואף גם זאת מדוע לא עשית היום מטעמים ותזר את נזיד הערשים אשר לא יאכלהו בלתי אם העניים!! ויאנח יעקב במרירות ויאמר אהה אחי הטוב! האמנם לא ידעת ולא שמעת, כי לקח ה' מאתנו את אברהם אבי אבינו אשר היה לנו לכבוד ולתפארת?? והיה כשמוע עשו את הדבר הזה ויקרא לאמור אם גם הזקן הזה מת כאחד האדם למה זה אאמין בה' ובשכרו אשר ייתן לעשוי טוב וחסד עתה ראה נא גם ראה, כי אין אלוקים ואין מתן שכר

"וַיַּעֲתֵר יַצְחָק לֵאמֹר לֵנֶכַח אֲשַׁתּוּ, כִּי עֲקָרָה הוּא;" (תולדות כה"כא) הקב"ה גרם לכל האימהות להיות עקרות מכיוון שמיטאוהו לתפלתן של נשים צדקניות מעשה באשה שלא ילדה עשר שנים. הלך בעלה אל רבי שמעון בר יוחאי, ואמר לו שברצונו לגרש את אשתו. השיב לו רבי שמעון: "כשם שנשאתם זה לזה במאכל ובמשתה כן תתגרשו זה מזה במתוך מאכל ומשתה". עשה, אפוא, האיש סעודה גדולה ובמהלכה השתכר מין. כשהתפכח מיינו אמר לאשתו: בתי, כל חפץ טוב שיש לי בבית תוכלי לישול עמך בשובך אל בית אביך".

אותה אישה חכמה הייתה. היא המתינה עד אשר נרדם בעלה, ואז הורתה לעבדיה לשאת אותו אל בית אביה. באישון ליל נעור האיש משנתו ושאל: "היכן אני נמצא?" השיבה לו האישה: "הן אמרת לי בערב: 'כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו אל אביך'. ואני לא מצאתי חפץ טוב יותר ממך!" הלכו אפוא שניהם אל רבי שמעון בר יוחאי. עמד הצדיק והתפלל עליה עד שנפקדה וילדה. ללמדך, מה הקב"ה פוקד עקרות אף צדיקים פוקדים עקרות במיוחד נשים צדקניות. (על פי מדרש רבה, שיר השירים א, ל"א לוקט ממעשיהם של צדיקים)

"וַיִּנְדְּלוּ, הַנְּעָרִים, וַיְהִי עֶשָׂו אִישׁ יָדָע צִיד, אִישׁ שְׂדֵה;" (תולדות כה"כז) בעודם קטנים ידעו הבריות מעשיהם כי שניהם היו הולכים יחד ללמוד בישיבה ולא הכירו ברעתו של עשו. בעודם במעי אימם היה נאבק כדי לצאת לבית העבודה זרה, אבל כבר לפני שהתינוק נולד טופח לו המלאך על פיו שישכח את כל מה שיודע, ולכן בעוד עשו קטן לא ידע לעשות רע, אבל כשנעשה בן י"ג שנה אז גילה כל אחד את מה שהוא באמת. דהיינו יעקב היה לצד הטוב, וכל היום היה יושב ולומד בבית המדרש בישיבה

16:25	כניסת השבת
17:25	צאת השבת
16:46	שקיעה
17:58	ר. תם
6:08	הנץ

הפטרה: "משא דבר ה"

ממכר בכורתו, ויהתלו כולם ביעקב וישחקו עליו וילעגו לו-
עד אשר לא היה בהם עוד כוח לשחקו, ויעזבו את יעקב
ויצאו לדרכם.

"וַיֹּאמֶר, הַקֵּל קוֹל יַעֲקֹב, וְהִידִים, יְדֵי עֲשׂוֹ." (תולדות כ"ב)
מדרש בזמן שהקול קול יעקב נשמע בבתי כנסיות ובבתי
מדרשות אין הידיים ידי עשיו שולטות בכס. ומקשים
המפרשים והלוא לא נאמר בפסוק "ואין הידיים ידי עשיו"
כי אם "והידיים ידי עשיו" כלומר אפילו כשהקול קול יעקב
גם אז "הידיים ידי עשיו?" אך נאמר "הקל" חסר ו' ופרושו
נעשה קל, כלומר כאשר מודגשת חולשה והקלה בקול יעקב
שהוא חסר, אזי שולטות בו "הידיים ידי עשיו". ואילו
כאשר קול יעקב הוא מלא ללא חולשה והקלה אזי אין ידי
עשיו שולטות בו. (הגאון מוילנא)

לצדיקים וכאשר ירדו שאולה לא יעלו עוד! ויוסף עשו
לדבר אל יעקב ויאמר הנך רואה אותי עיף ויגע מאוד
וכוח אין בי לאכול, על כן היטיבה נא עמי והלעיטני נא
מן הנזיד אשר לפניך! ויאמר יעקב אם תמכור לי את
בכורתך ונתתי לך את שאלתך! ויאמר עשו הנה אנכי
הולך למות ולמה זה לי בכורה? ויאמר יעקב השבעה לי
וישב לו ויפתח עשו את פיו וירחיבהו, וייעק יעקב את
העדשים אשר בסיד בפי עשו. ויהי כאשר אכל עשו את
העדשים וישב לו כוחו וימלא פיו שחוק ויאמר הוי כסיל!
הן קנית היום דבר אשר לא ישוה גם באגורה אחת! ולא
ענה יעקב את עשו דבר, כי הסכן הסכין לשמוע את
חרפתו מפי עשו אחיו ולידום ויהי כאשר כילה עשו לדבר
וירץ החוצה ויקרא לרעיו הפוחזים והריקים ויבואו אליו.
ויקחם ויביאם האהלה אל יעקב ויספר להם את דבר

סיפור בהמשכים "רצף של ניסים" חלק ב

מצור: דב נבו מנתניה מספר בוקר אחד "הרגשתי הרגשה
מזורה בידי השמאלית, והיא גם רעדה מעט. התלבטתי אם
ללכת לבית-הכנסת, אולם נזכרתי שזה יום של קריאת התורה
והחלטתי להתאמץ... **המשך:** הבדיקות הראו כי יש הפרעות
חמורות בזרימת הדם למוח. הושארתי בהשגחה, ופתאום,
בשעת ערב מוקדמת, הבחינה אשתי כי איני מגיב. מבהלת
הזעיקה את הרופאה וזו פסקה כי עליי להיכנס בדחופות
לניתוח ראש. "עזרה ההשגחה והמומחה מספר אחת בארץ
בתחום הזה, הפרופ' חוסה כהן, היה במקום ועשה את הניתוח.
הוחלט כי תחילה ייערך ניתוח אבחוני, לאתר את הבעיה
וחומריתה, ובמידת הצורך יעשו גם ניתוח טיפולי, כדי לנסות
לתקן את הפגיעה. "במהלך הניתוח יצא הפרופ' כהן והראה
לאשתי צילום של המוח. צד שמאל נראה במצב טבעי, כמו
נהר מתפצל לנחלים קטנים של דם, אולם הצד הימני נראה
לבן לגמרי, מהסיבה הפשוטה: לא הייתה שם זרימת דם כלל.
"הפרופסור אמר לאשתי בכובד-ראש: 'חייבים לעשות מיד את
הניתוח הטיפולי, אך מחובתי להבהיר כי הסיכוי שהניתוח
יצליח קלוש למדי. יש סבירות גבוהה שהניתוח יסתיים בגרוע
מכול. גם אם יישאר בחיים, סביר להניח שישקע בתרדמת.
הסיכוי שיחזור לאיתנו נראה אפסי. אך העובדה שאתם
צעירה ושיש לך ילדים קטנים בבית, מניעה אותי לעשות גם
את המאמץ חסר הסיכוי, ובלבד שנוכל לומר כי ניסינו הכול
כדי להצילו.' "בניתוח התברר שהסתימה הייתה בצוואר.
המנתחים הכניסו לעורק שלושה 'סטנדים', כדי להרחיב את
מעבר הדם. לאחר מכן הסבירו הרופאים שבגלל השיעול
האינטנסיבי, שממנו סבלתי בימים הקודמים, נפגע העורק
ומכאן נגרמו הפרעות בזרימת הדם. "התעוררתי מהניתוח
בבוקר. בתחילה התקשיתי בדיבור ובתנועה, אך התאוששתי
בקצב מהיר. שבוע אחרי הניתוח השתחררתי צועד על רגלי.
זאת לתדהמת הרופאים, הרגילים לתהליך שיקומי ארוך גם
במצבים הטובים. "כעבור חמישה חודשים השתתפתי במרוץ
של עשרה קילומטרים, ולפני כחודש רצתי ריצת מרתון (42
קילומטרים!). בה-בעת הגברתי את השתתפותי בשיעורי
התורה, ומאז האירוע סיימתי חמש מסכתות בגמרא! "כשאני
חושב על מה שאירע לי אני מצטמרר מרצף מהלכי ההשגחה.
אילולא נסעתי לאירוע של אבא, ונזדמנתי בדיוק בזמן למרכז
הרפואי הטוב ביותר, שבו פועל המנתח הגדול בארץ, ואילו
נשארתי בבית - היה הדבר עלול להסתיים אחרת לגמרי. אין
לי ספק כי זכות מצוות כיבוד אב, ששכרה אריכות ימים, היא
שעמדה לי וניצלתי בניסי-ניסים". **סוף!**

פנית ההלכות "דיני חולה שיש בו סכנה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד'

קמה. אף דנקטינן לדינא כדעת מרן השלחן ערוך לעשות
כל צרכי החולה אפילו אם אין סכנה במניעתם, מכל מקום
כל זה בדברים שעושים לצורך החולה עצמו, וכגון במיני
מאכל או בתרופות וכדומה. אבל לענין רישום מדת החום
של החולה בשבת, אין להקל, וזולת היכא שמניעת הרישום
תגרום לחשש סכנה, וכגון שיש צורך לעקוב אחר מדת
החום בכל כמה שעות. ומיהו לכתחלה בתי חולים
שהרגילות אצלם לטפל בחולים כאלה, נכון שיכינו מבעוד
יום מהדקים, וירשמו בדף את מדות החום שיש במדי-חום,
ובשבת יניחו את המהדק בסמוך לספרה שהיא מדת החום,
וכך יוכלו לעקוב אחר מדת החום של החולה בלי לרשום.
(ילקוט שבת כרך ד' עמ' רכא)

קמה. אדם שהוכה בחוזהק על-ידי ברזל ונפצע, יש לחוש
שמא נגרם לו זיהום על-ידי החלודה, ויש לטפל בו למניעת
זיהום וחשש סכנה. ואם יש צורך מחללין את השבת לצורך
זה. אולם הדבר ברור שאין מחללין את השבת על כל
שרישה מסכין, או חתך שאינו עמוק. (ילקוט שבת כרך ד' עמ'
רכב)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דדתי בן אסתר
דוד שורזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד...